

CONCURS DE ISTORIE – „Vasile Pârvan”

FACULTATEA DE ISTORIE – 2022

Proba scrisă – online – ISTORIE – Clasa a XII-a

- Timpul de lucru este de două ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul 1(40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A) „Anii 30 au fost deceniul crizei democrației românești. Criza economică mondială a exacerbato problemele economice existente și tensiunile sociale și a stimulat toate acele forțe care căutau să submineze guvernarea parlamentară. Venirea lui Carol pe tron, în 1930, a fost de rău augur pentru democrație, întrucât acesta nu a făcut niciun secret în legătură cu disprețul său față de instituțiile parlamentare și în legătură cu intenția sa de a se impune ca factor indiscutabil al puterii în stat. Nu pot fi ignorate nici mutațiile din echilibrul de forțe european. Ascensiunea Germaniei naziste și comportamentul agresiv al Italiei fasciste, alături de politica conciliatoristă adoptată de către democrațiile occidentale, i-a încurajat – atât pe adversarii democrației, cât și pe cei ce șovăiau în România – să ajungă la concluzia că viitorul aparținea autoritarismului. Partidele democratice de frunte păreau să-și fi pierdut o parte din elanul deceniului anterior. Ele s-au dovedit incapabile să reziste atacului venit atât din interiorul, cât și din exteriorul țării și au acceptat până la urmă instituirea dictaturii lui Carol în 1938, eveniment ce a marcat sfârșitul experimentului democratic în România.”

(Keith Hitchins, *România 1866 – 1947*)

B) „Conform Constituției (din 1923), guvernul (executivul) era expresia legislativului („Reprezentanței Naționale”). Parlamentul reprezenta „națiunea suverană” care avea dreptul legal de a controla guvernul, putând chiar să-l demită, prin vot de blam sau moțiune de cenzură. În realitate, funcționarea mecanismului democratic stabilit prin Constituție s-a dovedit a fi extrem de complexă și dificilă. În primul rând, deoarece și după 1918 s-a menținut vechea practică, instituită de Carol I, ca regele să numească guvernul, după care urma dizolvarea Corpurilor legiuitoare și organizarea de noi alegeri parlamentare. În acest fel se inversau raporturile dintre puterea executivă și cea legislativă, iar guvernul nu era expresia Parlamentului, ci invers, executivul era cel ce „făcea” legislativul. În fapt, regele – atât Ferdinand I, cât și Carol al II-lea – a abuzat de dreptul constituțional de a dizolva Parlamentul.

(Academia Română – *Istoria românilor*, vol. VIII)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți câte un conducător politic din sursa A, respectiv sursa B. **4 puncte**
2. Scrieți litera sursei care susține că democrația s-a terminat în România în 1938, precizând și modalitatea prin care s-a înlăturat. **4 puncte**
3. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la criza economică din 1930. **4 puncte**
4. Scrieți o relație cauză-efect, stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând și rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei B, un punct de vedere despre modul în care se aplica constituția din 1923, susținut cu două informații din sursă. **10 puncte**
6. Prezentați două practici politice totalitare din Europa interbelică. **8 puncte**
7. Menționați un fapt istoric prin care s-a consolidat democrația în Europa în secolul XX. **4 puncte**

Subiectul 2

(50 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern de la proiect politic la realizarea României Mari, având în vedere:

- menționarea unei consecințe a crizei orientale asupra Principatelor Române în secolul al XVIII-lea;
- menționarea unui memoriu boieresc din secolul al XVIII-lea și a unei caracteristici a acestuia;
- menționarea unui document cu rol constituțional, care contribuie la modernizarea Principatelor Române în prima jumătate a secolului XIX și a unei caracteristici a acestuia;
- menționarea a două proiecte politice pașoptiste și a câte unei caracteristici pentru fiecare dintre ele;
- prezentarea câte unui fapt istoric intern, respectiv extern, care a contribuit la înlăturarea unirii Principatelor Române;
- menționarea unui fapt istoric extern, respectiv intern care a contribuit la înlăturarea României Mari;
- formularea unui punct de vedere despre evoluția României în a doua jumătate a secolului XIX - începutul secolului XX și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

BAREM

Subiectul 1

1. **câte 2 puncte** pentru fiecare conducător precizat din sursa A, respectiv sursa B; **(2+2=4 p)**
Ex.: Carol I, Carol al II-lea.
2. **câte 2 puncte** pentru precizarea sursei care menționează sfârșitul democrației (litera A) și pentru precizarea modalității prin care s-a pus capăt democrației („instaurarea dictaturii lui Carol”);
(2+2 p=4 p)
3. **4 puncte** pentru o informație referitoare la criza economică din 1930, din sursa A;
Ex.: *Criza economică mondială a exacerbat problemele economice existente și tensiunile sociale.*
4. **6 puncte** pentru informațiile aflate în relație cauză efect, din sursa A, cu precizarea rolului fiecăreia;
Ex.: *Cauză: Ascensiunea Germaniei naziste și comportamentul agresiv al Italiei fasciste, alături de politica conciliatoristă adoptată de către democrațiile occidentale,*
Efect: i-a încurajat – atât pe adversarii democrației, cât și pe cei ce șovăiau în România.
5. **4 puncte** pentru formularea unui punct de vedere despre modul în care se aplică constituția din 1923, pe baza sursei A;
câte 3 puncte pentru oricare dintre cele două informații din text care susțin punctul de vedere;
(3x2=6 p)
6. **8 puncte** pentru prezentarea a două practici politice totalitare din Europa interbelică, împărțite astfel: câte 1 punct pentru menționarea fiecărei practici **(2x1= 2)**; câte trei puncte pentru prezentarea fiecărei practici, oferind minimum două informații **(3x2=6)**.
7. **4 puncte** pentru menționarea faptului istoric care a contribuit la consolidarea democrației în Europa secolului XX.

Subiectul 2

- **3 puncte** pentru menționarea unei consecințe a crizei orientale asupra Principatelor Române în sec. al XVIII-lea;
Ex.: *pierderi teritoriale.*
- **3 puncte** pentru menționarea unui memoriu boieresc din sec. al XVIII-lea; **2 puncte** pentru menționarea unei caracteristici a memoriului boieresc precizat; **(3+ 2= 5)**
Ex.: *Focșani, 1772, oricare caracteristică;*
- **3 puncte** pentru menționarea unui document cu rol constituțional din prima jumătate a sec. XIX; **2 puncte** pentru menționarea unei caracteristici a documentului menționat; **(3+ 2= 5)**
Ex. *Regulamentele Organice; caracteristică: separarea puterilor în stat.*
- **câte două puncte** pentru menționarea a două proiecte politice pașoptiste; **(2x2=4)**
Ex.: *Petițiunea Proclamațiune;*
Proclamația de la Izlaz.
câte 2 puncte pentru menționarea a câte unei caracteristici pentru fiecare dintre proiectele menționate; **(2x2=4)**
- **câte 2 puncte** pentru menționarea unui fapt istoric extern, respectiv intern care a contribuit la înfăptuirea unirii Principatelor; **(2+2= 4)**
Ex.: *Conferința de la Paris, 1858, dubla alegere a lui Cuza, 1859.*

câte 5 puncte pentru prezentarea faptelor istorice menționate (o scurtă expunere cu precizarea a cel puțin două informații despre fiecare fapt, prin relația cauză-efect)/ **câte 2 puncte** pentru precizarea doar a unei informații despre fiecare fapt precizat;

(5+ 5= 10)

- **câte 1 punct** pentru menționarea unui fapt istoric extern și a unui fapt istoric intern care a contribuit la formarea României Mari; **(2x1=2p)**

- **6 puncte** pentru formularea unui punct de vedere despre evoluția României în a doua jumătate a secolului XIX - începutul secolului XX și susținerea acestuia printr-un argument istoric, împărțite astfel: **2 puncte** pentru formularea punctului de vedere, **4 puncte** pentru susținerea lui.

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate - 7 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric adecvat/ - **1 punct** pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat;

- **2 puncte** pentru structurarea eseului (introducere - cuprins - concluzie) /**1 punct** pentru structură parțială;

- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice/- **1 punct** pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice;

- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu.